

Forhandling

Svend Auken (S):

Danmark trænger til en ny regering, en socialdemokratisk ledet regering, der kan tilrettelægge det nødvendige samarbejde om en ny politik, der kan trække Danmark ud af vanskelighederne. Det sagde Socialdemokratiet for et år siden, da KVR-regeringen blev det ejendommelige udfald af majvalget sidste år.

Vi advarede imod den nye regering, vi tvivlede på dens handlekraft, dens evne til at samarbejde og dens vilje til nytænkning. Desværre har vi fået ret, og spørg befolkningen, hvad den mener! Den mener desværre, at Socialdemokraterne havde ret: Det blev en ringe regering.

Et år efter må det konstateres, at Danmark igen er sakket agterud for sine naboer. Der er der gang i udviklingen. Vi har ikke i mange år haft et så stærkt internationalt opsving som det, vi ser i disse år. Det eneste sted, hvor man ikke har del i fremgangen, er i Danmark; hos os er der på tredje år tale om økonomisk misvækst og stigende arbejdsløshed, og alle realistiske forudsætninger siger desværre, at der også vil være stigende arbejdsløshed til næste år.

Det økonomiske klima er ikke blevet forbedret, og det sociale klima er blevet forværret. Befolkningen oplever på grund af stagnationen og den forkerte politik på samme tid nedskæringer og stigende skatter. Optimismen er væk. Få tror på ret meget mere herhjemme. Mennesker søger ind i sig selv, ind i deres egne snævre cirkler. Det samfundsmæssige engagement er svundet ind og bliver efterhånden næsten lagt for had.

KVR-regeringen er naturligvis ikke skyld i alt det, der er gået galt, men hvor har regeringen egentlig hejst en fane af håb, noget, mennesker kan tro på, noget, mennesker kan kæmpe for? Tror man virkelig, at Danmark kan løse sine problemer, hvis ikke viljen, nytænkningen og evnen til samarbejde er der?

Det er Socialdemokratiets opfattelse, at man godt kan appellere til danskernes samfundsmæssige ansvarsfølelse og engagement, hvis de vel at mærke kan se, at det hjælper, hvis de oplever, at byrderne fordeles retfærdigt, og hvis de kan se en meningsfyldt rolle for sig selv.

Socialdemokratiet har prøvet at leve op til både håb og ansvar i de krav, vi har formuleret i »Gang i 90'erne«, som netop ikke er en af disse traditionelle, jeg havde nær sagt konservative

gaveboder – hvor man sådan, fordi man måske tror, der snart skal være valg, strør løfter om sig, som der ikke er økonomisk dækning for – men tværtimod et sæt sammenhængende forslag, der stiller krav til alle, og som ikke forkæler særligt udvalgte og i forvejen stærkt privilegerede grupper.

Danmarks problemer er for længst blevet alt for alvorlige til, at man kan klare sig med traditionel, jeg havde nær sagt juletræsøkonomi, hvor der tilsyneladende deles gaver ud til alle, men hvor de største og flotteste gaver gives til ham, der i forvejen har alt.

Socialdemokratiet har ikke siddet med korslagte arme i det forløbne år. Overalt, hvor der kunne øves indflydelse, har vi været rede til at fremlægge løsninger med både perspektiv og retfærdighed, og vi har været parate til – og i praksis demonstreret, at vi var villige til – at forhandle, når det betød fremskridt. Lad mig f.eks. nævne nulløsningen for forsvaret i de næste tre år, forligt om uddannelse og arbejde til de arbejdsløse og en solidarisk finansiering af de nye initiativer, om reformen om en ny efg-uddannelse, om forbedret SU, om en fornuftig aftale om opgør med anpartscirkuset, om gennemførelse af etapeløsningen ved Storebælt med stærk vægt på miljøet, om en skolestyrelseslov med reelt lokalt selvstyre og om en investeringsreform, der gør det lettere for de store lønmodtagerfonde at spille en konstruktiv rolle i det fremtidige investeringsmønster.

På andre områder er det imidlertid ikke gået så godt. Det er dér, hvor den nuværende regering er søgt ud på den alleryderste højrefløj, til Fremskridtspartiet. Lad mig blot nævne, hvor galt det er gået på nogle centrale områder:

Landbrugslovene er blevet umanerlig ringe. Vilkaerne for skibsværfterne er blevet stærkt forringet, uden at støtten i de øvrige EF-lande er blevet nedsat tilsvarende. Det er, som om det næsten er kriteriet for at være en rigtig borgerlig og rigtig tapper økonom, at man ønsker danske værfter lukket alle sammen. Skattelovgivningen bliver ideologisk mere og mere kørt af sporet i et nedslående liberalt stormløb. Der er gennemført deprimerende nedskæringer for kontanthjælpsmodtagere, ikke mindst for de enlige forsørgere, som i forvejen er fanget i en fattigdomsfælde, men hvis såkaldte overforbrug ifølge de borgerlige ideologer er en væsentlig årsag til den danske økonomis proble-